

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2016

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Siffror inom parentes avser 2015 års resultat.
Årets resultat blev -27 112 (-82 026) kronor.

MEDLEMMAR

78 (78) organisationer är medlemmar i föreningen.

STYRELSENS ARBETE

Styrelsen har haft sju protokollförda möten, inkluderat det konstituerande styrelsemötet:

160129: Rådhuset, Trelleborg

160318: Lunds stift

160426: Hjärups bibliotek, Staffanstorps

160602: Hållbarhetsforum, Lunds universitet

160901: Länsstyrelsen Skåne, Malmö

161013: SYSAV, Malmö

161206: Stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborg

KANSLIETS PERSONAL

Hållbar Utveckling Skåne har under året haft följande personal anställd:

Helena Thelander Verksamhetsledare

Magnus Strand Projektledare RådRum

Susanna Udvardi Samordnare RådRum

Simrishamn

Pia Wannehag

Samordnare RådRum

Kristianstad

Ahmad Shabeeb

Samordnare RådRum

Kristianstad

Omar Khaltoum

Samordnare RådRum

Kristianstad

Yaser Al Kafri

Samordnare RådRum

Kristianstad

Loui Al Kafri

Samordnare RådRum

Kristianstad

Johanna Ekne

Projektledare HandlingsForum

Helena Nilsson

Projektledare HandlingsForum

Kaj Svensson

Kommunikatör

Kristina Hambitzer Grafisk formgivare

RådRum i Kristianstad har haft en del personalomsättning under året. Pia Wannehag avslutade sin anställning i mars och Ahmad Shabeeb hade med stöd av Omar Khaltoum samordnarrollen fram till att hans studier på KTH startade under hösten. Yaser Al Kafri anställdes som ersättare för Ahmad Shabeeb. Yaser hade under november–december 2016 stöd av Loui Al Kafri.

Johanna Ekne arbetade som projektledare under perioden januari–november och efterträddes av Helena Nilsson. Under hösten anställdes även Kaj Svensson och Kristina Hambitzer för att stötta upp kommunikationen både från kansliet och från projektens sida.

Följande styrelse valdes in på årsmötet den 26 april

Ordförande

Susanna Winblad, Malmö stad

Ordinarie ledamöter

Marie-Louise Folkesson,

Staffanstorps kommun (vice ordf)

Per-Uno Alm, Sparbanken Syd

Torrid Bengtsson, Lunds stift

Susanne Dahlberg,

Länsstyrelsen Skåne

Annika Eklund,

Kommunförbundet Skåne

Anna Ekberg, Hållbarhetsforum

Lunds universitet

Linnea Folkesson,

Helsingborgs stad

Annika Hansson,

Trelleborgs kommun

Annika Kellgren,

Trelleborgs kommun

Lotte Melin, LRF Skåne

Rustan Nilsson, SYSAV

Per-Ola Ormes, Malmö stad

Suppleanter

Peter Groth, Region Skåne

Stefan Svensson,

Glimåkra folkhögskola

Helena Tsiparis, Region Skåne

Revisorer

Patrik Henriksson, Malmö stad

Simon Jørrning-Webrant,

Staffanstorps kommun

Revisorsuppleanter

Cecilia Andersson, Lunds kommun

Greger Nyberg, Region Skåne

Valberedning

Åsa Abrahamsson, Höörs kommun
(sammankallande)

Per-Inge Andersson, Hyllie Park

Folkhögskola

Lina Cronzell, Sensus studieförbund

Bodil Elmqvist, COWI AB

Johan Krook, Ekologgruppen

Föreningens nätverk

Minnesanteckningar och presentationer från nätverkens träffar ligger på föreningens hemsida.

JORDBRUK, SKOGSBRUK OCH LANDSKAPSVÅRD

Under hösten överlämnade Pernilla Olsson över ansvaret som sammankallande till Alice Nicolle på Länsstyrelsen Skåne. Tack för ditt engagemang Pernilla under senaste åren, och välkommen som sammankallande Alice!

Nätverket hade tre träffar under 2016 – i början av februari och i november på Länsstyrelsen i Malmö. I september träffades nätverket i Svedala och gjorde en exkursion i fält utöver det ordinarie mötet.

Vid träffarna under året har bland annat Länsstyrelsens arbete med naturvårdsstrategi för Skåne, ekosystemtjänster och grön infrastruktur avhandlats.

Katrine Svensson, Kristianstad kommun har berättat om verktyg för minskat näringsläckage till jordbruksrelaterade vattendrag (SÅP).

Jakob Levallius från Lunds kommun berättade om den öppna karttjänsten VattenAtlas – med information om vatten”, med fokus bland annat på detaljerad hydrologi, som lämpar sig väl för till exempel våtmarksplanering.

Nätverket har haft besök av Christel Strömsholm Trulsson som presenterat Segeåns Vattendragsförbund och Vattenråd, Oddvar Fiskesjö som berättat om Region Skåne och deras miljöarbete och Maria Adolfsson som berättat om Sydvästra Skånes vattenråd.

Årets exkursion i fält gick till Thorolf Nilsson, på Tornegården, Västra Kärrestorp där ett flertal restaurering gjorts av våtmarker.

Under årets sista möte diskuterades även gäddvåtmarker i Kävlingeåns avrinningsområde som historiskt sett inte varit den fisk som åtgärder inriktats på då laxen vanligen har en mer framträdande plats.

I sändlistan för nätverket finns ungefär 200 personer. Mötena i nätverket har formen av halvdagskonferenser med runt 30 deltagare.

Kontaktperson: Alice Nicolle, Länsstyrelsen Skåne.

DET GRÖNA KULTURARVET

Nätverket riktar sig till alla som arbetar med grönska som har en historisk anknytning.

27 september möttes nätverket på Hörjelgården och fick en mycket intressant guidning runt gården av Ulf Lundwall, Bengt Nihlgård och Emma Christensen. Vi fick en fin promenad med förevisning av olika typer av hägnader, stubbskottsäng, över-

silningsäng och utmarksbete plus att vi hann se gården och dess byggnader och höra om de många spännande projekt som genomförts genom åren och som pågår nu.

17 november besökte nätverket Skryllegården. Johan Niss presenterade Länsstyrelsens arbete med Regional handlingsplan för en grön infrastruktur. Syftet med handlingsplanen är att vara vägledande och ligga till grund för framtida insatser samt att förbättra miljömålsuppfyllelsen.

Lena Ingvad berättade om Skrylleområdet att kommunen har siktet inställt på att ta in anbud på en utvecklingsplan för området, med ett helhetsgrepp på området där byggnader och närmiljö ska ingå. Genomförandet planeras i 3–5 etapper och arbetet ska starta med en förstudie.

Kontaktpersoner: Åsa Jakobsson, Patrik Olsson och Tony Svensson, Regionmuseet Kristianstad, Erik Persson, SLU och Torrid Bengtsson, Lunds stift.

FÖREBYGGANDE AV AVFALL

Nätverket har haft fyra möten under 2016. I mitten av året bytte sammankallande Britt-Marie Fagerström arbetsplats och arbetsuppgifter och lämnade över uppdraget som sammankallande till Maria Larsson, Marla Miljödialog. Föreningen tackar Britt-Marie för engagemanget som sammankallande och hälsar Maria välkommen!

Nätverkets medlemmar kommer från kommuner, kommunala och privata bolag, Länsstyrelsen, Region Skåne, Avfall Sverige och Lunds universitet.

Under årens möten har nätverket bland annat varit på studiebesök på ReTuren på Lindängen, fått presentationer av bland annat Noori Saber som driver Electronicsmix – ett ställe där man kan reparera elektronik, IKEA och Skanska. Deltagarna har diskuterat forskningsrapporter kring förebyggande av avfall från Lunds universitet, och möjligheten att få näringslivet att arbeta mer med förebyggande av avfall. I slutet av året fick Hållbar Utveckling Skåne en projekansökan till Region Skånes Miljövårdsfond antagen. I projektet kommer ett antal skånska kommuner arbeta med förebyggande av avfall och nätverket kommer fungera som referensgrupp till det projektet.

På nätverkets sändlista finns ett 50-tal personer och deltagarantalet vid mötena brukar vara 12–18 personer.

Kontaktperson: Maria Larsson, Marla Miljödialog.

Föreningens verksamhet

Mycket arbete har fokuserat kring att säkra finansiering, undersöka nya områden inom hållbarhetsfrågorna och arbete med att stärka upp kansliet.

Årsmöte med speed-dejting

Årets årsmöte hölls den 26 april på Hjärups bibliotek. Eftermiddagen inleddes med årsmötesförhandlingar där det belutades om höjd medlemsavgift inför 2017. Stämman beslutade också efter diskussion, om en stadgeförändring där suppleanter tas bort och ersätts med ordinarie ledamöter. Argumentet för denna stadgeförändring är att styrelsen för Hållbar Utveckling Skåne är en delvis arbetande styrelse och i det egentliga styrelsearbetet görs ingen skillnad på ledamot och suppleant. Stadgeändringen måste röstas igenom även på nästa årsmöte för att gälla.

Efter årsmötesförhandlingarna följde fika och speed-dejting med Hållbar Utveckling Skånes olika verksamheter. Deltagarna delades in i mindre grupper och fick gå runt i grupp och träffa de aktiva nätverken och projekten. Sammanställande för nätverken och projektledarna för projekten berättade kort om verksamheten och det fanns också tid för frågor. Formerna var mycket uppskattade och gav möjlighet för lite mer djupgående samtal och frågor kring verksamheten.

Under den sista timmen presenterade 2015 års stipendiater sina projekt. Föreningen hade valt att dela ut tre stipendier varav Sparbanken Syd finansierade ett.

Stipendiat 1. Emily Thornton och Stina Gustafsson, Sir Ellen: "Skillshare, bygger på klassiskt studiecirkelsupplägg, men istället för kursavgift betalar man genom att hålla en egen föreläsning! Man deltar kostnadsfritt i workshops man tycker är intressanta. Skillshare ska vara en positiv kraft som bidrar till social samvaro över socioekonomiska och etniska gränser, som främjar en ekologisk livsstil och som öppnar upp för ett nytt ekonomiskt system – kollaborativ konsumtion."

Stipendiat 2. Monica Lundgren, Föreningen Selma i Landskrona: Projektet ska organisera möten med grupper av människor med olika bakgrund (svenska /invandrade personer) som lär sig om närproducerade livsmedel, om hållbarhet och ekologisk odling. Människor med olika bakgrund träffas under lättsamma former, och lagar viss mat tillsammans.

Stipendiat 3. Emelie Ljungberg, Hjärups bibliotek: LibLab är workshops för barn (7–15 år) – en motkultur mot resursslöseri och överflödssamhälle. Ambitionen är att lära barn och unga att laga, fixa

och tillverka det som behövs. Flera liknande verksamheter pågår i regionen och stipendiet ska användas för att starta ett idé- och materialbibliotek och hitta system för att dela detta mellan olika makerspace och remake-verkstäder i Skåne.

Seminarium: Agenda 2030

Höstens medlemsmöte var ett eftermiddagsseminarium om Agenda 2030 – de globala hållbarhetsmålen. Seminariet var välbesökt – strax över 100 personer och flera på en väntelista. Alla föredrag filmades och finns att hitta via Hållbar Utveckling Skånes hemsida. Talare var Katarina Sundberg, Regeringskansliet, Ulrika Jerre, IM Individuell Människohjälp, Per-Arne Nilsson, Miljöförvaltningen Malmö stad, Karin Hopstadius, Växjö kommun, Warda Fatih, FN-förbundets ambassadör för Agenda 2030. Per-Uno Alm modererade eftermiddagen.

Intern och extern kommunikation

Hållbar Utveckling Skånes Facebooksida dubblade under året antalet följare. Vi inledde 2016 med 332 följare och avslutade i december med 688 följare. Facebook-sidan används för att sprida information om föreningens aktiviteter, men även medlemmars aktiviteter och annan information med hållbarhetsfokus. På Facebook är det enkelt att interagera, kommentera och skicka vidare information.

De mest uppmärksammade inläggen under året var utlysningar av tjänster och inlägg om konferensen om cirkulär ekonomi samt uppmaningen om att rösta på Lund i tävlingen om att bli Sveriges klimatstad 2016.

Hela 2016 har pågått ett planeringsarbete kring hur föreningen ska utvecklas och effektiviseras. Som ett led i detta anställdes kommunikatören Kaj Svensson som ska sammanställa det arbete som är gjort kring kommunikationsstrategi för föreningen. Ett arbete med att identifiera rätt kommunikationskanaler och verktyg har påbörjats och avslutas i början av 2017. Föreningen har beslutat att successivt övergå till MyNewsdesk som primär kanal för pressmeddelanden och även kortare information. E-postsändlistor som tidigare används kommer under 2017 att flyttas in i det nya systemet. Det interna arbetet ska effektiviseras med hjälp av ett IT-system som Lunicore studentkonsulter kommer implementera under början av 2017.

Stipendium

Stipendiet som föreningen årligen delar ut blev under 2016 skjutet till våren 2017. Det är även denna gång tre stipendier, i år på temat marin nedskräpning. Presentation av stipendiaternas projekt kommer ske i anslutning till Teater Sagohusets satsning Sjätte kontinenten.

RCE SKÅNE

Ett RCE (Regional Centre of Expertise on education for sustainable development) är ett regionalt nätverk som har som uppgift att främja och sprida lärande för hållbar utveckling inom olika former för lärande. Lärande kan ske både formellt (det offentliga utbildningssystemet), informellt (spontan inlärning driven av behov eller nyfikenhet hos individer) och nonformellt (organiserade studier utanför det offentliga utbildningssystemet). RCE Skåne består av Malmö Högskola, Lunds Universitet, Malmö stad, Lunds kommun, Region Skåne och Hållbar Utveckling Skåne.

Under 2016 representerades föreningen av Rustan Nilsson från SYSAV vid styrgruppsmötena. I början av året genomfördes en workshop för att undersöka vad de olika organisationerna såg hur framtiden för RCE Skåne ska se ut. Det arbetet fortsätter under 2017.

KLIMATSAMVERKAN SKÅNE

Hållbar Utveckling Skånes verksamhetsledare ingår i Klimatsamverkan Skånes arbetsgrupp Hållbar konsumtion. Arbetsgruppen träffas cirka tre gånger per termin och fungerar delvis som omvärldsbevakning för deltagarna. Arbetsgruppen är också styrgrupp för de projekt som drivs av föreningen och är finansierade av Klimatsamverkan Skåne. Det gäller projekten Cirkulär ekonomi Skåne och LCC-forumåret (livscykelkostnadskalkyler) som drivits under året.

Konsumtion är en viktig hållbarhetsfråga och föreningen har arbetat med konsumtion både på organisations- och individnivå. Området knyter samma flera hållbarhetsaspekter. För att fördjupa kunskaper och knyta nya kontakter deltog verksamhetsledaren på Nationell verkstad kring hållbar konsumtion i Göteborg under hösten 2016. Den nationella verkstaden var en uppföljande aktivitet efter förra årets nationella verkstad på Naturvårdsverket i Stockholm.

I konsumtionsgruppen ingår representanter från Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne, SLU Alnarp, Lunds kommun, Lunds universitet, Malmö stad och Hållbar Utveckling Skåne.

Johanna Ekne hälsar välkommen till konferensen Skåne och den cirkulära ekonomin.

Projektverksamhet

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
HandlingsForum*	■	■	■	■	■	■	■	■
KlimatVardag	■	■	■	■				
Hållbar Frisör**		■	■	■	■			
Äldre Vattenkartor***			■	■	■			
KlimatVardag 2012				■	■	■	■	■
RådRum					■	■	■	■
Sektorsövergripande samv.						■		
BISAM						■	■	■
Cirkulär ekonomi								■

* Omfattar MILOU, MILOU mål II och MILOU2, SILABE-GU, Sociala hänsyn i Malmö stads inköpsprocesser, LCC-Forumåret och upphandlingsspelet PROCURA

** Även förstudien Småföretagare och hållbar utveckling

*** Projektet genomfördes i tre olika faser/projekt

BISAM

Bi- och insektsodlingsprojektet BISAM har stabiliserat verksamheten i Malmö under året. Under höste bidrog Hållbar Utveckling Skåne med att knyta kontakter till Kristianstad kommun som resulterade i ett studiebesök på plats i Folkets park i Malmö och ett

introduktionsmöte i Halsans trädgård i Kristianstad. Mötet resulterar förhoppningsvis i ett uppstartat BISAM även i Kristianstad. Samma kontakter knyts mot Helsingborg och Miljöverkstaden. Dessa möten äger rum i början av 2017.

LCC-FORUMÅRET

LCC-livscykelkostnadsberäkningar är kraftfulla verktyg för att göra hållbara inköp. I kommunerna finns ett visst motstånd mot att arbeta med verktyget som främst baserar sig på osäkerhet kring hur beräkningarna görs på bästa sätt. I projektet deltar sju kommuner som under projektets gång arbetar med att göra LCC-beräkningar på upphandlingar. Med projektet vill vi uppnå ökade kompetens hos deltagande kommuner, ett levande offentligt samtal om betydelsen av att upphandla hållbart och ett ökat intresse hos andra kommuner att arbeta med LCC som en del av upphandling.

Konsulten Daniel Svensson från företaget Energy Service Management AB är expert inom LCC och håller i de tre träffar med kommunerna som ryms inom projektet. Träff 1 genomfördes i oktober 2016. På träffen gavs en genomgång kring vad LCC

är och när det bäst används, vi tittade på goda exempel och gjorde räkneövningar. Deltagarna uppmanades att hitta en upphandling på deras respektive kommuner där LCC-principerna kan tillämpas. Mellan träffarna har kommunerna uppgifter att lösa och tillgång till några timmars coaching av Daniel.

Två ytterligare träffar hålls under 2017. Vi kommer att följa upp hur det egna arbetet med upphandling har gått samt fortsätta diskutera möjligheter och svårigheter med LCC. Representant från Upphandlingsmyndigheten deltar. Kommunerna som deltar i projektet är Svedala, Lund, Malmö, Trelleborg, Ängelholm och Helsingborg.

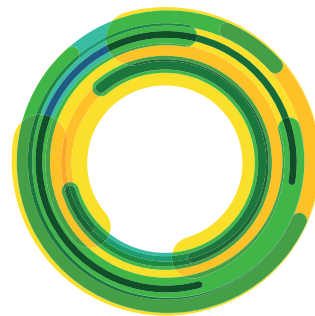
Projektet är finansierat via Klimatsamverkan Skåne och arbetsgruppen Hållbar Konsumtion är styrgrupp. Projektet slutredovisas i mitten av 2017.

UPPHANDLINGSSPELET PROCURA

Upphandlingsspelet som producerades under 2015 har under året spelats av Ystad kommun, Malmö stad, SLU och Gästrikre återvinnare. Spelet får mycket fina omdömen av deltagarna. Det är ett effektivt sätt att lära sig mer om helheten och processen som omger hållbara inköp. Många förslag på utveckling av spelet har kommit in och eventuellt gör vi verklighet av någon idé under kommande år.

Projektet Cirkulär ekonomi avslutades under 2016. Konsumtionsgruppen i Klimatsamverkan Skåne (KSS) står bakom ansökan av projektet. Länsstyrelsen Skåne har varit huvudansvarig för projektet och föreningen har ansvarat för att driva det.

Cirkulär ekonomi är ett uttryck för ekonomiska modeller i ett företag, samhälle eller en organisation, som lyfter fram affärsmöjligheter där cirkulära kretslopp används snarare än linjära processer som hittills har varit dominerande. Arbetet med att ställa om till ett mer cirkulärt samhälle har kommit starkt de senaste åren både i Sverige och runt om i världen. Projektets syfte har varit att öka kunskapen kring cirkulär ekonomi i Skåne för att ge länet förutsättningar att ligga i framkant. På så sätt görs en insats för omställningen till en hållbarare ekonomi samtidigt som ekonomiska förutsättningar skapas för regionens näringsliv.

De bärande tankarna i den cirkulära ekonomin är minskad användning av resurser och ett mer kostnadseffektivt sätt att arbeta. Ett cirkulärt Skåne skulle alltså innebära ökade möjligheter att uppfylla regionens hållbarhetsmål och en förbättrad ekonomi. Detta i sin tur innebär en ökad konkurrenskraft för det skånska näringslivet. Övergången till ett cirkulärt samhälle kan också innebära en ökad sysselsättningsgrad vilket leder till bättre köpkraft och skattekraft som i sin tur bidrar till att stärka ekonomin ytterligare.

Projektets mål var att skapa förståelse kring vad cirkulär ekonomi är och underlätta omställningen till ett samhälle som är cirkulärt och riktade sig till regionala politiker och tjänstemän inom kommuner och kommunala verksamheter som till exempel avfallsbolag. Regionala myndigheter, näringslivet, akademien och den idéburna sektorn har också varit en viktig målgrupp. Sammanfattningsvis har målgruppen varit de aktörer som är viktiga för att driva det regionala arbetet kring cirkulär ekonomi framåt.

Intresset för cirkulär ekonomi har varit stort. Tjänstemän på kommuner och myndigheter har visat störst intresse men det hade varit positivt med fler anmälda politiker och beslutsfattare och även fler representanter från näringslivet. I ett fortsatt arbete kring cirkulär ekonomi vore det positivt att fördjupa sig mer och satsa på att skapa inte bara ett generellt nätverk utan mer områdesspecifika nätverk där aktörer i liknande situationer och med samma typ av utmaningar kan samarbeta och stärka varandra.

I projektet har följande aktiviteter genomförts:

- Hösten 2015: Ett nätverk kring cirkulär ekonomi i Skåne har skapats
- 2016-05-24: Konferens om cirkulär ekonomi

- 2016-09-21: Utbildning kring cirkulär ekonomi
- 2016-10-19—20: Studieresa till Amsterdam
- Hösten 2016: Projektansökningar till projekt om cirkulär ekonomi inskickade till Vinnova och Energimyndigheten. Vinnova-ansökningen har blivit beviljad.

Samtliga aktiviteter har fått positiv respons från deltagarna men den aktivitet som sticker ut mest var studieresan där deltagarna var mycket nöjda. Den ledde till många nya tankar troligen för att det fanns tid att fördjupa sig och se en mängd positiva exempel på nära håll.

Nätverket kring cirkulär ekonomi

Nätverket som skapats ger förutsättningar att arbeta cirkulärt i större skala vilket leder till ökade samarbeten organisationer emellan, nya projekt och fler innovationer. Ett lyckat resultat är ett brett nätverk där både företag, myndighet, organisationer, föreningar och akademien ingår. Inom nätverket ordnas en del träffar och ett antal utskick görs varje år.

Utbildning kring cirkulär ekonomi

Den 21 september 2016 hölls en heldagsutbildning om cirkulär ekonomi. Dagen riktade sig till verksamma inom näringslivet och offentlig sektor. Som utbildare anlätades Tobias Jansson från företaget Circular Economy, en väl anlita föreläsare och utbildare inom området. Syftet med dagen var att ge en gedigen kunskap om cirkulär ekonomi och användbara verktyg för hur man kan jobba vidare med cirkulär ekonomi i sin verksamhet. Till utbildningen fick vi 18 anmälningar. Deltagarna var från regional myndighet, kommuner, näringsliv, akademien och organisationer.

Heldagskonferens

Den 24 maj 2016 anordnades en heldagskonferens på temat cirkulär ekonomi. Syftet med dagen var att sprida kunskap om vad cirkulär ekonomi är och vad en omställning till cirkulär ekonomi kan betyda för regionen. Under dagen hölls vissa pass gemensamt för alla deltagare. Talare för den delen av konferensen var bland andra Anders Wijkman, Romklubbens ordförande, forskare kring hållbarhetsfrågor från Lunds universitet samt Mats Willander, forskare kring cirkulär ekonomi på Viktoria Swedish ICT. Övriga delar av dagen hade deltagarna möjlighet att fördjupa sig i de ämnesområden som intresserade dem mest genom att välja mellan en rad olika workshops – bland annat om

upphandling, cirkulär design, att skapa en cirkulär kommun/region, industriell symbios, bygga cirkulärt, cirkulära affärsmodeller, kollaborativ ekonomi och resurseffektiv materialanvändning. På konferensen deltog 172 personer. Deltagarna kom från kommuner, företag, myndighet, organisationer, föreningar och akademien.

Studieresa

Den 19–20 oktober ordnades en studieresa till Amsterdam-regionen. På resan besöktes både företag och offentliga verksamheter som tagit steget fullt ut och arbetar cirkulärt. Elva personer deltog på resan. Deltagarna kom från kommunal verksamhet, regional myndighet, organisation, akademien och näringslivet. Det uppskattades att resan gav insikt i hur man arbetar med cirkulär ekonomi både företag, offentlig förvaltning och organisation. Flera tyckte att studieresan gav inspiration för att gå vidare i sin egen verksamhet för att hitta cirkulära affärsmodeller och cirkulära materialflöden.

Skriva projektansökan för projekt kring upphandling

I stället för att skriva en stor ansökan med fokus på upphandling valde vi att skriva två mindre ansökningar till förstudier kring cirkulära affärsmodeller och cirkulära tjänster som kan komma att upphandlas. Vi såg det som viktigt att både försöka ha ett nära samarbete med näringslivet och offentlig sektor. Den beviljade Vinnova-ansökan är ett partner-

skap främst mellan Hållbar Utveckling Skåne och produktionsföretaget Ecophon. Syftet med projektet är att identifiera möjligheter för det skånska näringslivet att arbeta cirkulärt, med Ecophon som praktiskt exempel. Ecophon är ett företag med säte i Skåne som utvecklar och producerar akustiksystem. Företaget har 750 anställda och säljer produkter i 44 länder. Projektets styrgrupp utgörs av Klimatsamverkan Skånes arbetsgrupp Hållbar Konsumtion.

I en ansökan till Energimyndigheten har föreningen sökt medel för ytterligare en förstudie, men i detta fall om cirkulära affärsmodeller kring belysning i sjukhusmiljö. Här är sjukhusen i Kristianstad och Hässleholm partners.

EKONOMI HANDLINGSFORUM tom 2016-12-31	
Intäkter	3 205 619
Kostnader	-3 089 842
Debiterad tid av VL	942 850

PROJEKTFAKTA

Projektid: 2008 och fortlöpan

Projektledare: helena.nilsson@hutsokane.se

Finansiärer:

Klimatsamverkan Skåne, Energimyndigheten, Länsstyrelsen Skåne, Hållbar Utveckling Skåne, Malmö stad, Region Skåne, Energikontoret Skåne samt kommunerna Eslöv, Höör, Klippan, Osby, Skurup, Staffanstorps och Tomelilla.

Vind- och insynsskydd och samtidigt boplats för vilda pollinatörer vid Park 20|20, Hoofddorp, världens första cradle-to-cradle inspirerade kontorspark i Nederländerna.

RÅDRUM

RådRum är ett projekt som Hållbar Utveckling Skåne drivit sedan 2013. Partners i verksamheten är Hållbar Utveckling Skåne, IM Individuell Männskohjälp, Sensus, Malmö stad, Region Skåne.

RådRums verksamhet är en nyckel i det viktiga arbetet att öka nyanländas förutsättningar för integration, etablering, inkludering och tillträde till det svenska samhällets institutioner. RådRums metod med målgruppens direkta medskapande och samägande ger ett demokratiskt arbetssätt som ökar målgruppens förtroende för verksamheten.

Rådgivare rekryteras till hälften bland nyanlända och deltagare i projektet har fått ökade tvärkulturella kompetenser, språkträning och annan personlig utveckling. Samtidigt som de lämnat stöd till verksamhetens besökare genom rådgivning. Den utbildning och erfarenhet frivilligrådgivare har fått under projekttiden har även visat sig vara meriterande på arbetsmarknaden.

Rekryteringen av frivilliga har skett jämställt men en identifierad utmaning i verksamheten är att det är fler män än kvinnor som besöker rådgivningen. Jämställdheten är ett viktigt perspektiv i arbetet med integrationsfrämjande aktiviteter och ett viktigt och ibland eftersatt utvecklingsarbete. Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att forma samhället och sina egna liv. Detta avser en jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att verka för att forma villkoren för beslutsfattande. Även ökade förutsättningar för ekonomisk jämställdhet är viktigt. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller tillgång till information och stöd och betalt arbete som ger ökade förutsättningar för ekonomisk självständighet genom livet. Målgruppen för RådRum är människor som är nya i Sverige och verksamheten går ut på att man som besökare till RådRum får råd och hjälp för att finna sig tillrätta i det svenska samhället. Rådgivningen görs av frivilliga som har gått en utbildning speciellt framtagen för RådRum. Utbildningarna för de frivilliga sker i studiecirkelform. Utbildningen omfattar fem träffar och motsvarar cirka 15 studietimmar. Under utbildningen betonas vikten av ett förhållningssätt som genomsyras av alla människors lika rätt och värde. Genom praktiska övningar och samtal stärks rådgivaren i sin roll och får träna sig i att bemöta och stärka individer i deras situation.

Integrationsfonden finansierade de första årens verksamhet och därefter har Region Skåne bidragit med finansiering i två etapper och vidare finansiering har sökts från flera håll.

Beviljade ansökningar

En ansökan på 11,8 miljoner till Arbeta-, Migrations- och Integrationsfonden (AMIF) beviljades under försommaren. Det projektanslaget ger möjlighet att skala upp och öppna fler RådRum i Skåne och även en nationell pilot i Stockholm. AMIF-projektet är treårigt. I AMIF-projektet kommer också en studiecirkelledarutbildning att tas fram och börja användas. Det är bland annat en möjlighet för rådgivare att skaffa sig nya erfarenheter som kan ge tillträde till arbetsmarknaden.

EUROPEISKA UNIONEN
Asyl-, migrations- och
integrationsfonden

Citizens Advice.

Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor beviljade under året en ansökan om att starta ett lokalt resurscenter i form av ett RådRum på Folkets hus i Rosengård. Ett syfte med projektet utöver RådRums rådgivning är att öka den demokratiska delaktigheten bland rådgivare och besökare. Projektet löper över tolv månader och vi kommer söka vidare finansiering för den satsningen.

FINSAM är samordningsförbund mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommun och landsting/region där man samverkar finansiellt inom välfärds- och rehabiliteringsområdet. Samordningsförbunden beslutar själva hur samarbetet ska utformas och bedriver samverkan utifrån lokala förutsättningar och behov. FINSAM Lund och FINSAM MittSkåne finansierar samordnare för RådRum Lund/MittSkåne (Eslöv, Höör, Hörby). Utöver det går Bromölla kommun in och stöttar verksamheten med finansiering för samordnare RådRum Bromölla.

Nya RådRum öppnas

Under 2016 öppnades nya RådRum på Rosengård i Malmö, i Lund och Bromölla samt i på två ställen i Stockholm (Sollentuna och Södermalm).

RådRum finns sedan tidigare i Kristianstad, Simrishamn och på Malmö stadsbibliotek.

RådRum Kristianstad etablerades först och är även det RådRum som har flest besökare. Bara under december 2016 registrerades över 160 besök. Det visar på ett tydligt behov av verksamheten och

ställer samtidigt höga krav tillgängliga rådgivare och samordnare på plats.

Studieresa till Storbritannien

Under hösten gjordes en studieresa till Citizens Advice i Storbritannien. Det var intensiva dagar med mycket kunskap kring kvalitetssäkring, och engagemang från frivilliga. Får man utbildning via Citizens Advice måste man vara rådgivare i 18 månader – detta är något RådRum ska undersöka hur vi anpassar efter vår verksamhet. Att arbeta med rådgivning är ”betalningen” för utbildningen. Citizens Advice är mycket duktiga på att se de utsatta som kommer för rådgivning som presumtiva rådgivare.

PROJEKTEKONOMI	mars 2013–dec 2016
Intäkter	2 548 812
Kostnader	-2 084 172
<i>varav projektledares lön och tid debiterad</i>	<i>-1 605 963</i>

PROJEKTFAKTA

Projektid: mars 2013 och fortlöpande

Projektledare: magnus.strand@hutsokane.se

Projektpartners: Malmö stad, Studieförbundet Sensus, Region Skåne, IM Individuell Människohjäl

Finansiärer: AMIF, MUCF, FINSAM, Europeiska Integrationsfonden, Hållbar Utveckling Skåne och övriga projektpartners, Innovationsplattform Malmö Sydost, Bromölla kommun och Sparbanken Syd.

Samordnarträff på Rosengård.

Föreningens ekonomi

Siffror inom parentes avser 2015 års resultat.

Årets resultat

Föreningens verksamhet har gett ett underskott på 27 112 (82 026) kronor. Föreningens soliditet (andel eget kapital) uppgår till 39,8 (48,0)%.

Intäkter

Föreningens intäkter uppgår till 1 002 993 (785 483) kronor varav ett föreningsbidrag från Region Skåne på 125 000 (140 000) kronor. 312 274 (264 754) kronor utgör av kansliet debiterad tid i föreningens projekt.

Kostnader

Föreningens kostnader uppgår totalt till 1 030 980 (905 779) kronor. Av kostnaderna utgör personal-kostnader 61 (66)%.

Projektverksamheten

Projektverksamheten särredovisas i bokföringen. När kansliet debiterar tid i projekten ger detta verksamhetsintäkter till föreningen.

Vid projektavslut kan föreningens ekonomi påverkas negativt/positivt om projektet har varit under-/överfinansierat. Styrelsen har tagit beslut på att eventuella överskott i projektverksamheten ska användas för att täcka underskott i andra projekt.

RESULTATRÄKNING

	Not	160101	150101
		-161231	-152131
INTÄKTER			
Medlemsavgifter		300 600	282 360
Föreningsbidrag	1	125 000	140 000
Debiterad tid i projekt	2	312 274	264 754
Övriga intäkter	3	2 564	15 536
Debiterad projektkostn.	4	262 555	82 833
Summa intäkter		1 002 993	785 483
KOSTNADER			
Personalkostnader		-633 183	-598 206
Medlemsaktiviteter		-8 198	-24 900
Lokalkostnader		-140 927	-53 987
Redovisningstjänster		-105 229	-76 524
Telefoni, IT	5	-18 285	-27 084
Medfinansiering projekt		-25 442	-19 706
Övriga föreningskostnader	6	-99 716	-75 661
Summa kostnader		-1 030 980	-876 068
Resultat före avskrivningar		-27 987	-90 585
Avskrivningar		-2 570	-2 587
Resultat efter avskrivningar		-30 557	-93 172
Finansiella poster	7	3 445	11 146
Resultat efter finansiella poster		-27 112	-82 026
Skatt		0	0
ÅRETS NETTORESULTAT		-27 112	-82 026

BALANSRÄKNING

	Not	161231	151231
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Inventarier		0	5 211
Summa anläggningstillgångar		0	5 211
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		152 375	12 550
Kortfristiga fordringar		699	35 000
Interimsfordringar	8	28 843	50 698
Likvida medel		2 542 803	1 164 793
Summa omsättningstillgångar		2 724 720	1 233 041
SUMMA TILLGÅNGAR		2 724 720	1 238 252
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Ingående eget kapital		1 085 252	1 167 278
Årets resultat		-27 112	-82 026
Summa eget kapital		1 058 140	1 085 252
SKULDER			
Kortfristiga skulder			
Interimsskulder	8	229 233	37 379
Leverantörsskulder		114 383	87 580
Skatteskulder och moms		279 477	45 221
Övriga kortfristiga skulder		1 043 487	12 821
Summa skulder		1 666 580	183 001
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		2 724 720	1 268 553

NOTER

Not 1 Föreningsbidrag

Region Skånes föreningsbidrag blev 125 000 kr för 2016.

Not 2 Debiterad tid i projekt

Avser verksamhetsledarens debiterade tid i föreningens projektverksamhet.

Projekt	2016	2015	2014
Det gröna kulturarvet	4 375	65 000	15 000
HMSkåne	–	–	120 000
HandlingsForum/ MILOU2	204 897	70 000	398 750
Pendla med cykel*	–	–	12 000
RådRum	103 002	129 755	–
Summa	312 274	264 754	545 750

Not 3 Övriga intäkter

Intäkter från medlemsmöten.

Not 4 Debiterad projektkostnad

Intäkt för uthyrning av kontorsrum till projekten.

Not 5 Telefon och IT

Kostnaden är förknippad med utveckling av föreningens hemsida.

Not 6 Övriga föreningskostnader

I posten övriga föreningskostnader ingår bland annat förbrukningsmaterial, trycksaker, porto, försäkringar, tidsskrifter och facklitteratur.

Not 7 Finansiella poster

Intäkter från föreningens högräntekonto.

Not 8 Interimsposter

Interimsposterna avser fordringar respektive skulder gentemot pågående projekt.

Susanna Winblad

ORDFÖRANDE

Marie-Louise Folkesson

VICE ORDFÖRANDE

Per-Uno Alm

Torrid Bengtsson

Susanne Dahlberg

Annika Eklund

Anna Ekberg

Linnea Folkesson

Annika Hansson

Annika Kellgren

Lotte Melin

Rustan Nilsson

Per-Ola Ormes

Helena Thelander

VERKSAMHETSLEDARE

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman Hållbar Utveckling Skåne

I enlighet med vårt uppdrag har vi granskat föreningens verksamhet och räkenskaper för år 2016.

Vi har granskat årsredovisning, förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, verksamhetsplan för år 2016, styrelsens protokoll, samt utfört stickprovvis granskning av föreningens räkenskaper.

Diskussioner har förts med berörda avseende bakgrundsinformation i bland annat årsredovisning, förvaltningsberättelse samt om ekonomiadministrativa rutiner, rutiner för uppföljning och kontroll samt i övrigt om årets verksamhet.

Vi tillstyrker

att resultatredovisning och balansräkning fastställs

att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret

Malmö den 10 mars 2017

Patrik Henriksson
MALMÖ STAD

Simon Jörning-Webrant
STAFFANSTORPS KOMMUN

håtskåne
HÅLLBAR UTVECKLING SKÅNE

info@håtskåne.se

håtskåne.se

facebook.com/HUTSkåne

facebook.com/radrumskåne

Omslagsbild: LibLab på Hjärups bibliotek

En av 2015 års stipendiater var Emelie Ljungberg, Hjärups bibliotek: LibLab är workshops för barn (7–15 år), som under hösten genomförs varannan tisdag på Hjärups bibliotek. Det är en mötkultur mot resursslöseri och överflödssamhälle. Ambitionen är att lära barn och unga att laga, fixa och tillverka endast det som behövs. Flera liknande verksamheter pågår i regionen och stipendiet ska användas för att starta ett idé- och materialbibliotek och hitta system för att dela detta mellan olika makerspace och remake-verkstäder i Skåne.